

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

Vojkova cesta 55, 1000 Ljubljana

T: 01 471 22 11

F: 01 471 29 78

E: glavna.pisarna@mors.si

www.mors.si

Številka: 604-39/2012-5
Datum: [datum - avtomatsko - ne spreminjaj]

Na podlagi petega odstavka 114. člena Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami
(Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, in 97/10) izdajam

PROGRAM
TEMELJNEGA USPOSABLJANJA VODNIKOV TER REŠEVALNIH PSOV
IZ DRŽAV JV EVROPE

KAZALO

A SPLOŠNI DEL	3
1 IME PROGRAMA	3
2 UTEMELJITEV PROGRAMA	3
3 CILJNA SKUPINA	3
4 CILJI PROGRAMA	3
5 TRAJANJE PROGRAMA	4
6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA.....	4
7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM	4
8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU	4
9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA.....	4
10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM	5
11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA	5
12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA.....	5
13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA	6
14 VIDEZ LISTINE	6
15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV	6
B POSEBNI DEL	7
16 PREDMETNIK.....	7
17 KATALOG ZNANJA	8
18 KONČNA DOLOČBA	9

A SPLOŠNI DEL

1 IME PROGRAMA

Program temeljnega usposabljanja vodnikov ter reševalnih psov iz držav JV Evrope (v nadaljevanju program).

2 UTEMELJITEV PROGRAMA

Vodniki in reševalni psi so v Sloveniji vključeni v sistem varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. S svojimi reševalnimi ekipami sodelujejo z drugimi reševalnimi službami pri iskanju pogrešanih ljudi v naseljenih območjih in v naravi, še posebno pa so izurjeni za iskanje zasutih v ruševinah, snegu in pogrešanih v vodi.

Vodniki reševalnih psov so v Sloveniji organizirani v Kinološki zvezi Slovenije in Zvezi vodnikov reševalnih psov Slovenije. Usposobljenost vodnikov in psov v Sloveniji je dobra, zato je smiselno to znanje prenašati tudi na druge države v regiji. Na skupnih vajah in srečanjih se je pokazalo, da se v državah JV Evrope pojavljajo težave pri vključevanju vodnikov in reševalnih psov v aktivnosti zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah kot tudi pri usposabljanju vodnikov in reševalnih psov.

Pomoč državam Zahodnega Balkana pri razvoju sistemov zaščite in reševanja ter podpora regionalnemu sodelovanju je ena od nalog, ki jo Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje izvaja kot obliko razvojne pomoči državam Zahodnega Balkana oziroma JV Evrope. Program temeljnega usposabljanja vodnikov in reševalnih psov iz držav JV Evrope bo na razpolago kot slovenski prispevek v Program izobraževanja in usposabljanja v okviru Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje za JV Evropo (Disaster Preparednes and Prevention Initiative for South-Eastern Europe – DPPI SEE).

3 CILJNA SKUPINA

Usposabljanje je namenjeno vodnikom in reševalnim psom iz držav JV Evrope.

Udeleženci usposabljanja so:

- vodniki in reševalni psi, ki so v državah razporejeni v enote za iskanje pogrešanih in zasutih oziroma bodo po ustreznem usposabljanju primerni za popolnitev enot v prihodnje,
- drugo osebje – člani štabov CZ in drugih organizacij, ki so povezane s problematiko iskanja pogrešanih in zasutih.

4 CILJI PROGRAMA

Cilji usposabljanja so:

- poznavanje temeljev socializacije, vzgoje in načinov šolanja psa,

- poznavanje korakov vzgoje reševalnega psa,
- poznavanje osnov markiranja,
- poznavanje konstrukcije zgradb, vrste in načinov porušitve zgradb ter vrste ruševin,
- poznavanje načinov in postopkov iskanja poškodovanih v ruševinah,
- poznavanje načinov in postopkov iskanja pogrešanih na terenu,
- prepoznavanje nevarnosti, uporaba osebne in skupinske varovalne opreme,
- poznavanje osnov prve veterinarske in prve medicinske pomoči,
- poznavanje načinov komunikacije,
- poznavanje osnov organizacije reševalne akcije,
- poznavanje mednarodnih smernic, njihova uporaba in seznanjenost s potekom dela na misijah.

5 TRAJANJE PROGRAMA

Usposabljanje po programu traja 30 pedagoških ur.

6 OBVEZNI NAČINI PREVERJANJA IN OCENJEVANJA ZNANJA

Preverjanje znanja poteka sproti, med usposabljanjem in ob koncu. Ocenjevanje znanja ni predvideno.

7 POGOJI ZA VKLJUČITEV V PROGRAM

Usposabljanja se lahko udeležijo kandidati, ki:

- so polnoletni,
- opravljajo dolžnost vodnika reševalnega psa,
- izkazujejo željo postati vodniki reševalnih psov,
- so pripravljene sodelovati v procesu šolanja reševalnega psa (markiranje, organizacija treningov, usposabljanj idr.) ali
- so drugače povezani s problematiko iskanja pogrešanih in zasutih (člani štabov CZ, opazovalci idr.).

Usposabljanja se lahko udeležijo reševalni psi, ki:

- so predvideni za iskanje pogrešanih,
- so stari do tri leta.

8 POGOJI ZA NAPREDOVANJE V PROGRAMU

V programu niso predvideni pogoji za napredovanje.

9 POGOJI ZA USPEŠNO DOKONČANJE PROGRAMA

V programu niso predvideni posebni pogoji za dokončanje usposabljanja, razen aktivne udeležbe na teoretičnem in praktičnem delu usposabljanja.

10 KAJ UDELEŽENEC PRIDOBI S TEM PROGRAMOM

Udeleženec usposabljanja pridobi temeljno znanje, spretnosti in veščine, nujne za izvajanje nalog reševanja s psi.

11 ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA

Nosilec usposabljanja je Uprava RS za zaščito in reševanje. Izvajalec usposabljanja je Izobraževalni center za zaščito in reševanje RS.

Usposabljanje se praviloma izvaja v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS ali v drugi državi JV Evrope. Teoretično usposabljanje se lahko izvede tudi na daljavo.

Pri usposabljanju se uporabljajo različne metode dela, ki so predvidene za odrasle udeležence, in sicer:

- razlaga,
- prikaz,
- praktično delo,
- delo s pisnimi viri,
- razgovor,
- študije primerov,
- uporaba videoposnetkov,
- igre vlog in
- elektronsko učenje.

Za izvajanje programa so nujni učna sredstva in pripomočki:

- učna gradiva,
- učilnica z multimedijско opremo,
- poligon za izkustveno učenje,
- druga učna sredstva in pripomočki, ki jih določijo predavatelji za izvajanje vaj.

Za skupino z do 20 udeleženci mora biti predvidenih 6 inštruktorjev in doktor veterinarske medicine ter doktor medicine za potrebe izvedbe vsebin Prva veterinarska pomoč in Prva medicinska pomoč.

Stroške usposabljanja ter stroške prehrane in nastanitve tujih udeležencev krije Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

12 POSEBNOSTI IZVEDBE PROGRAMA

Učne vsebine, predpisane s tem programom, se lahko pri izvedbi usposabljanja prilagodijo glede na naloge oziroma potrebe dane ciljne skupine.

13 IZOBRAZBA, ZNANJE, VEŠČINE IN DELOVNE IZKUŠNJE, KI JIH MORAJO IMETI IZVAJALCI PROGRAMA

Izvajalec predmeta Prva veterinarska pomoč mora imeti univerzitetno izobrazbo veterinarske smeri, izvajalec predmeta Prva medicinska pomoč pa univerzitetno izobrazbo medicinske smeri. Izvajalci drugih vsebin morajo imeti najmanj srednjo strokovno izobrazbo ustrezne smeri.

Izvajalci morajo biti strokovnjaki s področja dela z reševalnimi psi. Imeti morajo tudi temeljno pedagoško-andragoško znanje in predavateljske izkušnje.

14 VIDEZ LISTINE

Ob koncu usposabljanja dobi udeleženec potrdilo o udeležbi na usposabljanju (z imenom programa in datumom usposabljanja).

15 AVTORJI PROGRAMA IN KATALOGOV

Avtorji programa in katalogov so:

- Marko Bručan, Kinološka zveza Slovenije,
- Matjaž Bolka, Zveza vodnikov reševalnih psov Slovenije ,
- Domen Torkar, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje,
- Olga Andrejek, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje,
- mag. Zdenka Krese, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje.

B POSEBNI DEL

16 PREDMETNIK

Zap. št.	Vsebina	Število pedagoških ur
1	Uvod v usposabljanje	2
2	Osnove dela s psi: <ul style="list-style-type: none"> – socializacija in vzgoja psa, – izbira reševalnega psa, – koraki vzgoje reševalnega psa, – osnove markiranja. (Teoretični del s praktičnimi prikazi organizatorjev in prikazi načina dela udeležencev)	6
3	Vrste zgradb in ruševin ter postopki iskanja: <ul style="list-style-type: none"> – konstrukcija zgradb, – posebnosti ruševin, – postopki iskanja poškodovanih v ruševinah in na terenu.	2
4	Iskanje pogrešanih v ruševini in na terenu – praktični del	15
5	Osnove komunikacije in organizacije iskalne akcije: <ul style="list-style-type: none"> – osnove komunikacije, – osnove organizacije iskalne akcije, – primer organizacije dela na misiji.	2
6	Varnost in zdravje pri delu: <ul style="list-style-type: none"> – zakonodaja s področja varnosti in zdravja pri delu, – reševanje iz ruševin, – osebna in skupna varovalna oprema, – varnostne zahteve pri delu z ruševinami.	1
7	Prva veterinarska pomoč	1
8	Prva medicinska pomoč	1
	Skupaj:	30

17 KATALOG ZNANJA

Katalog znanja za predmet vsebuje ime predmeta oziroma vsebine, predmetnospecifične kompetence in operativne cilje. Operativni cilji določajo razmerje med informativnimi in formativnimi cilji.

Vsebina ali kompetenca	Informativni cilji (vsebina, teorije, modeli, strokovni standardi itn.) Udeleženec:	Formativni cilji (veščine, metode, postopki, koncepti, strategija, taktika itn.) Udeleženec:
Osnove dela s psi	<ul style="list-style-type: none"> – pozna način ugotavljanja predhodnega znanja psov oziroma njihovih genetskih sposobnosti, – pozna celoten proces šolanja glede na pasmo, starost in spol psa; 	<ul style="list-style-type: none"> – prepozna in upošteva prednosti in slabosti svojega psa, – upošteva predpisan postopek šolanja glede na lastnosti psa;
Vrste zgradb in ruševin ter postopki iskanja	<ul style="list-style-type: none"> – seznanjeni se s konstrukcijo zgradb: montažne zgradbe, lahke skeletne zgradbe, opečnate zgradbe, armirano-betonske zgradbe, kovinske zgradbe, – pozna vzorce porušitve in vrsto ruševin, – seznanjeni se s triažo poškodovanosti objektov (INSARAG); 	<ul style="list-style-type: none"> – oceni zahtevnost reševanja glede na dostopnost in konstrukcijske značilnosti ruševine, – prepozna vrste zgradb, vrsto ruševin, prepozna prazne prostore in dostopne poti za reševanje, – prepozna nevarnosti v porušeni objektih in poskrbi za njihovo zmanjšanje;
Iskanje pogrešanih v ruševinah in na terenu	<ul style="list-style-type: none"> – seznanjeni se z načini in postopki iskanja pogrešanih v ruševinah: iskanje s psi in tehnično iskanje, – pozna načine in postopke pri osebni iskanju, – seznanjeni se z načini in postopki iskanja na terenu: v strelcih, ob poti, v sektorjih; 	<ul style="list-style-type: none"> – pozna način iskanja poškodovanih v ruševini s psi in tehnično iskanje, – išče pogrešane v ruševinah, osebno iskanje, – pozna načine iskanja na terenu in se zna samostojno odločiti za najustreznejši način iskanja v dani situaciji;
Osnove komunikacije in organizacije iskalne akcije	<ul style="list-style-type: none"> – seznanjeni se s smernicami in z metodologijo INSARAG, – pozna strukturo USAR-enot; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja metodologijo INSARAG: triaža poškodovanosti objektov, označevanje in markiranje objektov, signalizacija, komunikacije;

Varnost in zdravje pri delu	Pozna predpise s področja varnosti in zdravja pri delu, reševanje iz ruševin, glede: <ul style="list-style-type: none"> – uporabe osebne in skupinske varovalne opreme, – upoštevanja navodil za varno delo, – varnostnih zahtev pri stabilizaciji, premeščanju in prebijanju ruševin, – varnega gibanja na izpostavljenih mestih in zahtevnem terenu, – dela z nevarnimi snovmi; 	<ul style="list-style-type: none"> – uporablja potrebno osebno in skupinsko varovalno opremo, – varno se giblje na izpostavljenih mestih in po zahtevnem terenu, – upošteva navodila za varno delo in varnostne zahteve pri reševanju iz ruševin, – prepozna nevarnosti in jih zmanjša na obvladljivo tveganje;
Prva veterinarska pomoč	<ul style="list-style-type: none"> – seznanjeni se z nevarnostmi, ki ogrožajo zdravje psa, ter najpogostejšimi poškodbami, ki jih lahko sreča pri reševalnem delu, – seznanjeni se tudi s temeljno skrbjo za zdravje oziroma varnost in nego psa; 	<ul style="list-style-type: none"> – opravi s psom vse zahtevane preventivne in kurativne postopke pred odpravo na akcijo/misijo, – je sposoben dati prvo pomoč pri poškodbah in drugih bolezenskih stanjih, ki ogrožajo psa;
Prva medicinska pomoč	<ul style="list-style-type: none"> – seznanjeni se z glavnimi stanji in poškodbami, s katerimi se lahko sreča v neki situaciji, – seznanjeni se s postopki in novostmi dajanja prve pomoči; 	<ul style="list-style-type: none"> – je sposoben samostojno dati prvo pomoč poškodovanemu, – zna sporočiti reševalnim ekipam, specializiranim za medicinsko pomoč, nujne informacije;

18 KONČNA DOLOČBA

Program začne veljati z dnem podpisa.

Aleš Hojs
minister